

**karta charakterystyki preparatu
(substancji) niebezpiecznej
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 07.01.2013

Aktualizacja: 07.01.2013

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

- **1.1 Identyfikator produktu**
- **Nazwa handlowa: P430 ABS Model / M30 ABS Model**
- **1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane**
- **Zastosowanie substancji / preparatu Filament na Stratasys® Inc. FDM™ modeler**
- **1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki**
- **Producent / Dostawca:**
Stratasys, Inc. Tel +1 952 937 3000
7665 Commerce Way Fax +1 952 937 0070
Eden Prairie, MN 55344
USA

- **In Europe:**

C.S.B. GmbH Tel.: +49-2151-6520860
Parkstraße 29 Fax: +49-2151-6520869
D-47829 Krefeld E-Mail: info@csb-online.de
Germany
- **Adres poczty elektronicznej kompetentnej osoby odpowiedzialnej za kartę charakterystyki:**
sdb@csb-online.de
- **Komórka udzielająca informacji:** Wydział Bezpieczeństwa Produkcji (BHP)
- **1.4 Numer telefonu alarmowego:** Jak wyżej albo z najbliższym Instytutem Toksykologicznym.

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń

- **2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny**
- **Klasyfikacja zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008**
Produkt nie jest klasyfikowany zgodnie z przepisami CLP.
- **Klasyfikacja zgodnie z dyrektywą Rady 67/548/EWG lub dyrektywą 1999/45/WE brak**
- **Szczególne wskazówki o zagrożeniu dla człowieka i środowiska:**
Szczególnie silne zagrożenie pośliznięciem się w przypadku rozlania na podłogę.
- **System klasyfikacji:**
Produkt nie podlega obowiązkowi oznakowania na podstawie metody obliczania "Ogólnej wytycznej klasyfikowania preparatów w UE" w jej ostatnio ważnej wersji.
- **2.2 Elementy oznakowania**
- **Oznakowanie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 brak**
- **Piktogramy wskazujące rodzaj zagrożenia brak**
- **Hasło ostrzegawcze brak**
- **Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia brak**
- **2.3 Inne zagrożenia**
- **Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB**
- **PBT:** Nie nadający się do zastosowania.
- **vPvB:** Nie nadający się do zastosowania.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach

- **3.2 Charakterystyka chemiczna: Mieszaniny**
- **Opis:** Thermoplastic polymer
- **Składniki niebezpieczne:** brak

(ciąg dalszy na stronie 2)

PL

**karta charakterystyki preparatu
(substancji) niebezpiecznej
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 07.01.2013

Aktualizacja: 07.01.2013

Nazwa handlowa: P430 ABS Model / M30 ABS Model

(ciąg dalszy od strony 1)

· Dalsze składniki		
9010-94-0	2-kwas propenowy, 2-metyl-, ester metylowy, polimer z 1,3-butadien, etenylobenzen i 2-propenonitryl	70-75%
9003-54-7	kopolimer akrylonitryl/styren	25-30%

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy

- **4.1 Opis środków pierwszej pomocy**
- **Wskazówki ogólne:** Odzież zanieczyszczoną produktem należy usunąć.
- **po wdychaniu:**
Dostarczyć świeże powietrze, w razie dolegliwości wezwać lekarza.
nie do użytku
- **po styczności ze skórą:**
Zmyć wodą i mydłem i dobrze spłukać.
Po styczności z roztopionym produktem szybko ochłodzić zimną wodą.
Nie odciągać stężałego produktu od skóry.
Natychmiast zasięgnąć porady lekarza.
- **po styczności z okiem:**
Płukać oczy z otwartą powieką przez kilka minut pod bieżącą wodą. W przypadku utrzymującej się dolegliwości zasięgnąć porady lekarza.
- **po przełknięciu:**
Przepłukać jamę ustną i obficie popić wodą.
Przy trwałych dolegliwościach porozumieć się z lekarzem.
- **4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia**
Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym**
Brak dostępnych dalszych istotnych danych

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru

- **5.1 Środki gaśnicze**
- **Przydatne środki gaśnicze:**
Strumień rozpylonej wody
Piana
Piana odporna na alkohol
- **Środki gaśnicze nieprzydatne ze względów bezpieczeństwa:**
Dwutlenek węgla (CO₂)
Proszek gaśniczy
Lack of cooling capacity may permit re-ignition.
- **5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną**
Podczas pożaru mogą uwolnić się:
Dym
Tlenek węgla (CO) i dwutlenek węgla (CO₂)
Węglowodory
Cjanowodór (HCN)
W niektórych warunkach pożaru nie można wykluczyć śladów innych substancji trujących.
- **5.3 Informacje dla straży pożarnej**
- **Specjalne wyposażenie ochronne:**
Nosić urządzenie ochrony dróg oddechowych niezależnie od powietrza otoczenia.

(ciąg dalszy na stronie 3)

PL

**karta charakterystyki preparatu
(substancji) niebezpiecznej
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 07.01.2013

Aktualizacja: 07.01.2013

Nazwa handlowa: P430 ABS Model / M30 ABS Model

(ciąg dalszy od strony 2)

· **Inne dane:** Pozostałości po pożarze i skażona woda muszą być usunięte zgodnie z przepisami.**SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska**

- **6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych**
  - Nosić osobistą odzież ochronną.
  - Unikać kurzu.
  - Nie wdychać pyłu.
  - Unikać styczności z oczami.
  - Nie wdychać par.
  - Szczegółne niebezpieczeństwo upadku spowodowane przez produkt wylany lub wysypany.
- **6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:**
  - Nie dopuścić do przeniknięcia do kanalizacji /wód powierzchniowych /wód gruntowych.
- **6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:**
  - Zdjąć mechanicznie.
  - Pozostawić do stężenia, zdjąć mechanicznie.
  - Materiał zebrany usunąć w sposób zgodny z przepisami.
- **6.4 Odniesienia do innych sekcji**
  - Informacje na temat bezpiecznej obsługi patrz rozdział 7.
  - Informacje na temat osobistego wyposażenia ochronnego patrz rozdział 8.
  - Informacje na temat utylizacji patrz rozdział 13.

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

- **7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania**
  - Zadbać o dobry nawiew /odsysanie w miejscu pracy.
  - Unikać zapyłania.
  - Nie wdychać oparów / pyłu
  - Unikać styczności z oczami.
  - Unikać styczności dłuższej ze skórą.
  - Avoid contact with hot product.
  - Obserwować wartości graniczne zależny od miejsca pracy.
- **Wskazówki dla ochrony przeciwpożarowej i przeciwybuchowej:**
  - Pył może tworzyć z powietrzem mieszaninę mogącą eksplodować.
  - Źródła zapłonu trzymać z daleka - nie palić tytoniu.
  - Przedsięwziąć środki przeciwko naładowaniom elektrostatycznym.
- **7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności**
- **Składowanie:**
  - **Wymagania w stosunku do pomieszczeń składowych i zbiorników:**
    - Stosować się do norm zalecanych dla gospodarki wodnej.
  - **Wskazówki odnośnie wspólnego składowania:** Nie konieczne
  - **Dalsze wskazówki odnośnie warunków składowania:**
    - Składować w dobrze zamkniętych beczkach w chłodnym i suchym miejscu.
- **7.3 Szczegółne zastosowanie(-a) końcowe** Brak dostępnych dalszych istotnych danych

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

- **Dodatkowe wskazówki dla wykonania urządzeń technicznych:** Brak dalszych danych, patrz punkt 7.
- **8.1 Parametry dotyczące kontroli**
- **Składniki wraz z kontrolowanymi wartościami granicznymi zależnymi od miejsca pracy:**
  - Observe all workplace limits for dust.

(ciąg dalszy na stronie 4)

PL

**karta charakterystyki preparatu
(substancji) niebezpiecznej
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 07.01.2013

Aktualizacja: 07.01.2013

Nazwa handlowa: P430 ABS Model / M30 ABS Model

(ciąg dalszy od strony 3)

- **Wskazówki dodatkowe:** Podstawą były aktualnie obowiązujące wykazy.
- **8.2 Kontrola narażenia**
- **Osobiste wyposażenie ochronne:**
- **Ogólne środki ochrony i higieny:**
 Nie wdychać pyłu/ dymu/ mgły.
 Unikać styczności z oczami.
 Unikać styczności dłuższej i intensywnej ze skórą.
 Unikać styczności materiałów stopionych ze skórą
 Myć ręce przed przerwą i przed końcem pracy.
- **Ochrona dróg oddechowych:**
 Przy długotrwałym przebywaniu w warunkach szkodliwych w miejscu pracy (utrzymujących się w granicach normy) nie trzeba stosować specjalnych środków ostrożności.
- **Ochrona rąk:**
 Nie są konieczne rękawice chroniące przed substancjami chemicznymi.
 Use heat resistant gloves when handling hot/molten product.
- **Ochrona oczu:** Okulary ochronne
- **Ochrona ciała:**
 Robocza odzież ochronna
 Wear heat-resistant protective clothing when handling hot/molten product.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

- **9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych**
- **Ogólne dane**
- **Wygląd:**

Forma:	stały
Kolor:	mlecznobiały
Zapach:	prawie bezwonny
Próg zapachu:	nie jest określony
- **Wartość pH:** nie do użytku
- **Zmiana stanu**

Punkt topnienia/ Zakres topnienia:	nie do użytku
Punkt wrzenia/ Zakres wrzenia:	nie do użytku
- **Punkt zapłonu:** Nie nadający się do zastosowania.
- **Samozapłon:** Produkt nie jest samozapalny.
- **Niebezpieczeństwo wybuchu:** Produkt nie grozi wybuchem.
 Wzbogacenie drobnym pyłem może w obecności powietrza doprowadzić do eksplozji pyłowej.
- **Granice niebezpieczeństwa wybuchu:**

dolna:	nieokreślone
górna:	nieokreślone
- **Właściwości podsycające ogień** nie do użytku
- **Ciśnienie pary:** nieokreślone
- **Gęstość w 20°C:** > 1 g/cm³
- **Rozpuszczalność w/ mieszalność z**

Woda:	nierozpuszczalny
--------------	------------------
- **Współczynnik podziału (n-oktanol/ woda):** nie do użytku

(ciąg dalszy na stronie 5)

PL

**karta charakterystyki preparatu
(substancji) niebezpiecznej
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 07.01.2013

Aktualizacja: 07.01.2013

Nazwa handlowa: P430 ABS Model / M30 ABS Model

(ciąg dalszy od strony 4)

- **Lepkość:**
  - dynamiczna:* nie do użytku
  - kinetyczna:* nie do użytku
- **9.2 Inne informacje** Brak dostępnych dalszych istotnych danych

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność

- **10.1 Reaktywność**
- **10.2 Stabilność chemiczna**
- **Rozkład termiczny/ warunki których należy unikać:**
Brak rozkładu przy składowaniu i obchodzeniu się zgodnie z przeznaczeniem.
Unikać uderzenia, tarcia, grzania, iskier, elektrostatycznego naładowania.
- **10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji**
Przy ogrzaniu powyżej temperatury rozkładu, możliwe jest uwolnienie toksycznych par.
- **10.4 Warunki, których należy unikać** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **10.5 Materiały niezgodne:** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu:**
Tlenek węgla (CO) i dwutlenek węgla (CO₂)
Cyanowodór (kwas cyjanowodorowy)
Węglowodory
Możliwy śladowo.
Styren
Akrylonitryl
Fenol
Acetofenon
Acrylmonomeres, Acrylcompounds

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne

- **11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych**
- **Ostra toksyczność:**

- **Istotne sklasyfikowane wartości LD/LC50:**

Ustne	LD50	> 5000 mg/kg (szczur)
Skórne	LD50	> 2000 mg/kg (królik)

- **Pierwotne działanie drażniące: Działanie Gatunek Metoda**
- **na skórze:** Pylczastki może powodować mechaniczny drażnienie.
- **w oku:** Pylczastki może powodować mechaniczny drażnienie.
- **Uczulanie:** żadne działanie uczulające nie jest znane.
- **Dodatkowe wskazówki toksykologiczne:**
Zgodnie z naszymi doświadczeniami i posiadanymi przez nas informacjami przy prawidłowym i zgodnym z przeznaczeniem użytkowaniu produktu nie powoduje on żadnych skutków szkodliwych dla zdrowia.

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

- **12.1 Toksyczność**
- **Toksyczność wodna:** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **12.3 Zdolność do bioakumulacji** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **12.4 Mobilność w glebie** Brak dostępnych dalszych istotnych danych

(ciąg dalszy na stronie 6)

PL

**karta charakterystyki preparatu
(substancji) niebezpiecznej
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 07.01.2013

Aktualizacja: 07.01.2013

Nazwa handlowa: P430 ABS Model / M30 ABS Model

(ciąg dalszy od strony 5)

- **Dalsze wskazówki ekologiczne:**
- **Wskazówki ogólne:**
Klasa szkodliwości dla wody 1 (samookreślenie): w ograniczonym stopniu szkodliwy dla wody.
- **12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB**
- **PBT:** Nie nadający się do zastosowania.
- **vPvB:** Nie nadający się do zastosowania.
- **12.6 Inne szkodliwe skutki działania** Brak dostępnych dalszych istotnych danych

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami

- **13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów**
- **Zalecenie:**
Nie może podlegać obróbce wspólnie z odpadkami domowymi. Nie dopuścić do przedostania się do kanalizacji.
Usuwanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- **Opakowania nieoczyszczone:**
- **Zalecenie:** Usuwanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

· 14.1 Numer UN	
· ADR, ADN, IMDG, IATA	brak
· 14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN	
· ADR, ADN, IMDG, IATA	brak
· 14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	
· ADR, ADN, IMDG, IATA	
· Klasa	brak
· 14.4 Grupa opakowań	
· ADR, IMDG, IATA	brak
· 14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników	Nie nadający się do zastosowania.
· 14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC	Nie nadający się do zastosowania.
· Transport/ dalsze informacje:	Nie przedstawia zagrożenia w znaczeniu powyższych zarządzeń.
· UN "Model Regulation":	-

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

- **15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji i mieszaniny**
- **Oznakowanie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008** brak
- **Piktogramy wskazujące rodzaj zagrożenia** brak
- **Hasło ostrzegawcze** brak
- **Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia** brak

(ciąg dalszy na stronie 7)

PL

**karta charakterystyki preparatu
(substancji) niebezpiecznej
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 07.01.2013

Aktualizacja: 07.01.2013

Nazwa handlowa: P430 ABS Model / M30 ABS Model

(ciąg dalszy od strony 6)

· Przepisy poszczególnych krajów:**· Klasa zagrożenia wód:***Klasa szkodliwości dla wody 1 (samookreślenie): w ograniczonym stopniu szkodliwy dla wody.***· Inne przepisy, ograniczenia i zakazy***The monomer compounds of this product are listed in:**Toxic Substance Control Act TSCA (USA)**Canadian Domestic Substance List DSL**Existing and New Chemical Substance List ENCS (Japan)**Australian Inventory of Chemical Substances AICS (Australia)**Korean Existing Chemical Inventory KECI***· 15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego: Ocena Bezpieczeństwa Chemicznego nie została przeprowadzona.****SEKCJA 16: Inne informacje**

Dane opierają się na dzisiejszym stanie naszej wiedzy, nie określają jednak w sposób ostateczny właściwości produkcyjnych i nie mogą być uzasadnieniem prawomocnych umów.

· Wydział sporządzający wykaz danych:*C.S.B. GmbH**Phone: +49 - 2151 - 652086-0**Parkstraße 29**Fax: +49 - 2151 - 652086-9**D-47829 Krefeld**Germany***· Skróty i akronimy:***ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)**IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods**IATA: International Air Transport Association**GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals**LC50: Lethal concentration, 50 percent**LD50: Lethal dose, 50 percent*

PL